

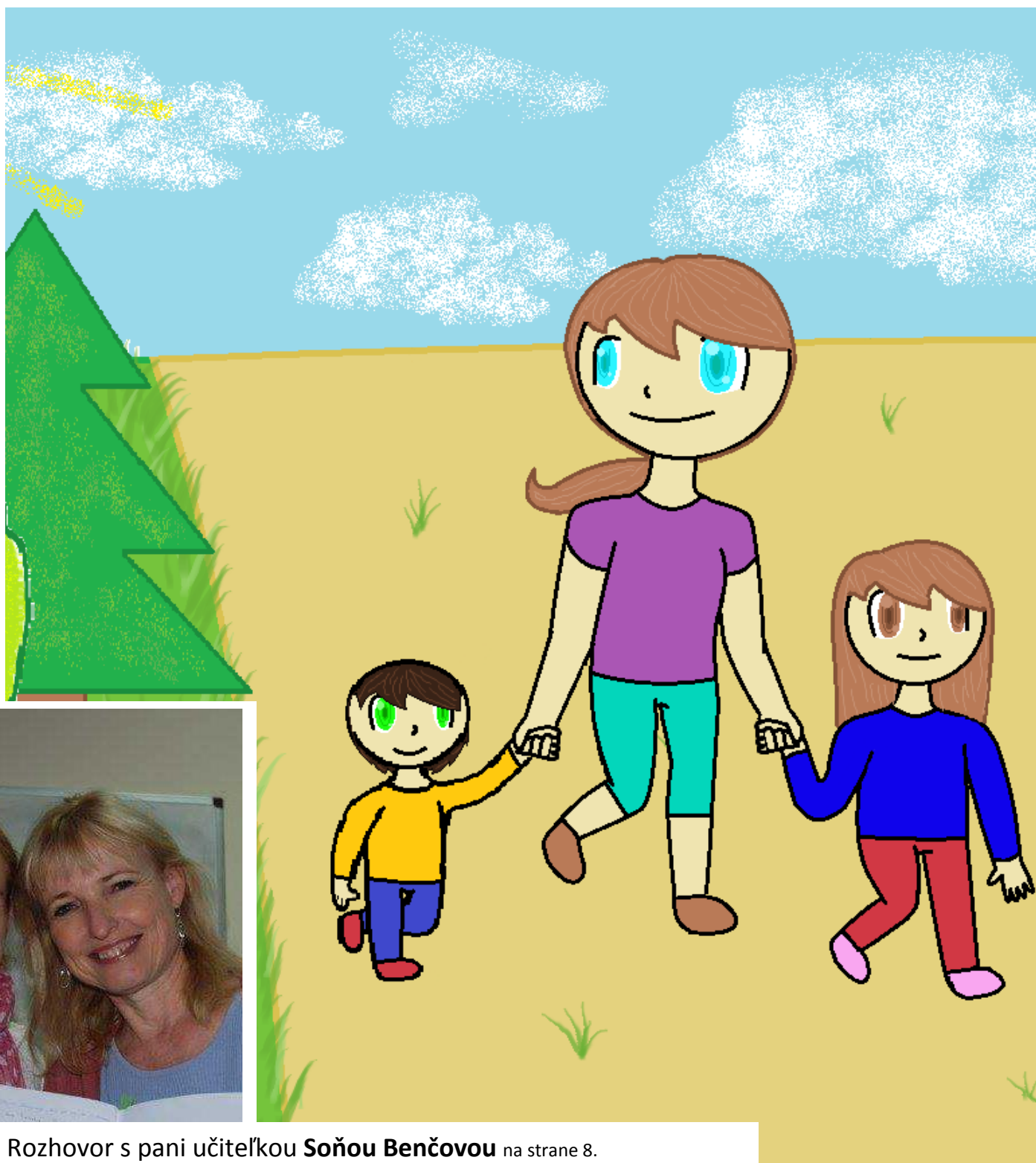

Tilgneráčik

4

Školský časopis pre I. stupeň

Spojená škola ZŠ a G, Tilgnerova 14, 841 05 Bratislava
šk. rok 2018/2019, štvrtročník

Rozhovor s pani učiteľkou **Soňou Benčovou** na strane 8.

Obrázok na titulke nakreslila Saška Marková.

Fotografie do tohto čísla poskytli pani učiteľky: Zuzana Tirpáková, Renáta Durajová.

Obsah

2 – Na úvod...

3 – Spomienky na beh na Devín

4 – Aktuálne i menej aktuálne z našej školy

7 – Rozhovor s pani učiteľkou Soňou Benčovou

9 – Rozhovor so šachistami

11 – Poznáte ich

13 – Súťaž

14 – Tvorivá dielnička

15 – Maľovánka

Majster Slovenska 2019 v Šachu Jonáš Ďurana.

Rozhovory s ďalšími vynikajúcimi šachistami nájdete na strane 9.

Redakčná rada

Šéfredaktorka: Tereza Juhásová zo 4.A

Nina Zajícová, Silvia Kušnírová, Viliam Grinč, Nikola Pekarčíková, Sára Múčková, Anna Polakovičová, Lucia Valašíková, Silvia Korčeková

pod vedením Silvie Bodlákovej

Tlač

IMP Kontakt, spol. s r.o., Ferdiša Kostku 1, 841 05 Bratislava

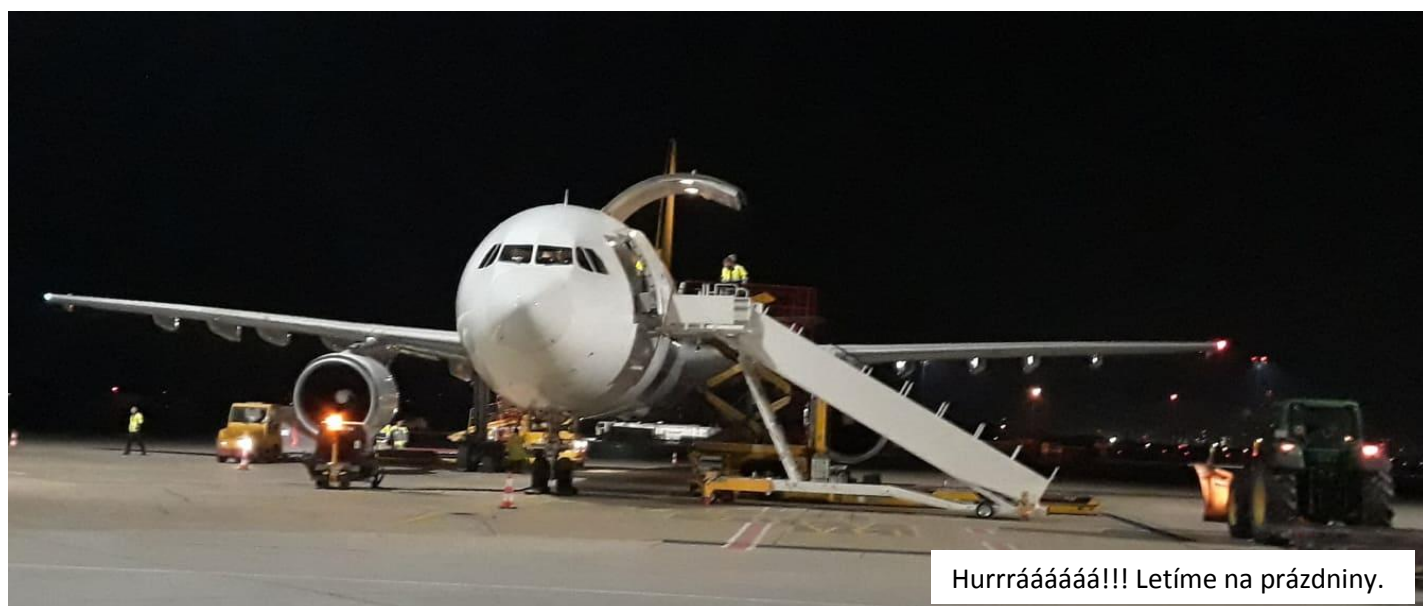
ĎAKUJEME.

Na úvod...

Milí Tilgneráci!

Školský rok je úspešne za nami. Všeličo sa zmenilo, naše septembrové dlhé nohavice dnes môžeme nosiť ako kraťase. Hlavy máme plnšie ako pred rokom. Na prázdninách môžeme teda využiť naše múdre hlavy. Na cestách po hradoch, zámkoch, priehradách a mestách Slovenska môžeme využiť vlastivedu. Kde napísať veľké písmeno nám pomôže slovenčina. Na horských túrach môžeme vidieť rastliny a zvieratká, o ktorých sme sa učili na prírodovede. Keď budeme na dovolenkách v zahraničí môžeme využiť cudzie jazyky. Keď si budeme kupovať suveníry, určite využijeme matematiku a finančnú gramotnosť. Tak teda užime si naše geniálne prázdniny a použijeme pritom, čo sme sa naučili. V septembri si o tom môžeme porozprávať.

Tereзка Juhásová

Spomienky na

krásne podujatie, na ktorom každý rok reprezentujeme školu. Tento rok sme tiež stáli na stupni víťazov.

Beh na Devín

Na behu Devín - Bratislava sa mi veľmi páčilo. Bežal som už druhýkrát, ale tento rok sa mi páčilo viac. Cítil som sa oveľa lepšie ako minulý rok. Mal som už skúsenosť. Zmenil som taktiku. Minulý rok som na začiatku vyšprintoval a na koniec som nevládal. Tento rok som bežal rovnakým tempom. Skončil som druhý najlepší z Tilgnerky. V cieľi ma čakala nadšená mama.

Text: Lukáš, foto: redakcia

4.D prezentuje

Na informatickej výchove a slovenčine v štvrtom ročníku sa učíme o významných ľuďoch zo Slovenska či ľuďoch, ktorí na Slovensko prišli a urobili tu veľa „veľkých“ vecí.

Čítame životopisy, píšeme výťahy z ich života vo Word-e, kreslíme portréty, robíme postery. A na záver sa učíme prezentovať s projekčným plátnom. Už vyzeráme ako veľkí. Aj rodičia to povedali. Lebo sme ich pozvali na záverečnú prezentáciu do našej triedy.

Text: Sára Múčková, foto: redakcia

Raymann – objaviteľ vakcíny proti pravým kiahňam (na obrázku očkuje svoju dcéru)

Kempelen – pontónový most v Bratislave, šachový automat, riaditeľ solných baní v Uhorsku

Záchranári

Na konci apríla nám pani učiteľky urobili veľkú radosť. Na školskom dvore sme sa mohli zoznámiť s prácou záchranárov. Mohli sme nie len nakuknúť, ale aj vojsť do sanitky a to sme neboli ani zranení.

Učili sme sa prvú pomoc s ozajstnými zdravotníkmi. Vysvetlili sme si aj názorne ukázali ako správne zatelefonovať na číslo 155. Čo povedať, aby sa pomoc mohla dostaviť čo najskôr.

Text a foto: redakcia

Plavci

Tešíme sa na leto. Už budeme môcť plávať aj vo veľkom bazéne.

Aj túto jar sme v školskom klube absolvovali plavecký kurz. Vydaril sa. Všetci sme dostali mokré vysvedčenie. Hurrrrááá!

Text a foto: redakcia

Mimo – náš mimozemšťan

Keď som začala chodiť do prvej triedy, spoznala som Mimoszemšťana Mima.

Učil sa spolu s nami. Každý víkend si ho domov zoberie iný spolužiak alebo spolužiačka. Tak sa dostal aj ku mne na návštevu. Bola som veľmi šťastná, že je u mňa doma. Veľmi som sa s ním zabavila. Boli sme v cukrárni a na prechádzke. Hrali sme spolu karty a večer spal so mnou v postielke. Ani sme sa nenazdali a bol koniec návštevy. Víkend ušiel ako voda. Prišiel čas a museli sme sa vrátiť do triedy. Tam sme porozprávali všetkým čo sme robili a ako sme sa mali.

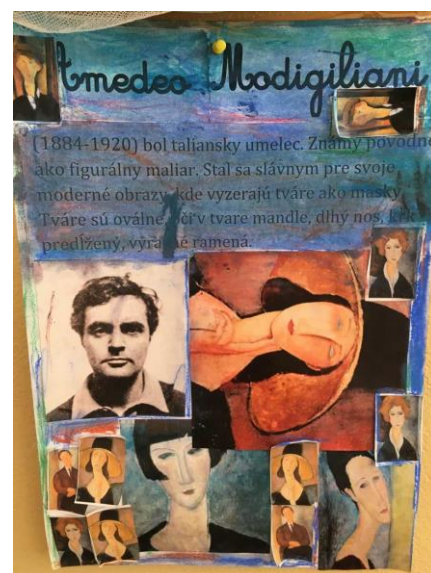
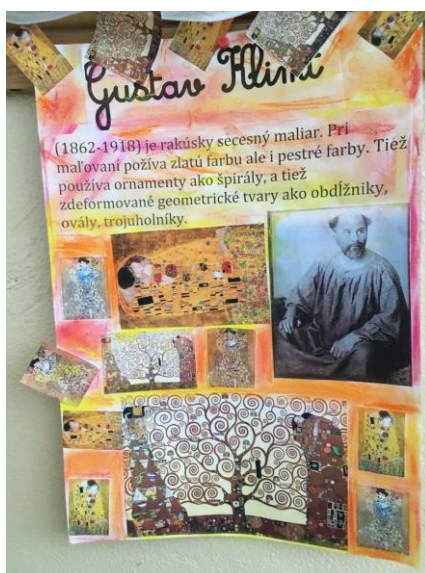
Text a foto: Hanka Kohútová

Spoznávame maliarov a ich diela

Druháci absolvovali workshop ako veľkáči.

Pani Kollárová spolu s pani učiteľkou Bačekovou pripravili deťom výtvarnú, na ktorej nie len maľovali, ale sa aj učili poznávať maliarov a ich diela. Dve hodiny sa učili o Claud Monet a Gustáv Klimt a Huderwasserman.

Text a foto: Mariana Kollárová

Naozaj recyklujeme

Ako všetci viete 22. apríl bol deň Zeme. My sme si ho pripomenuli projektom o recyklovaní. Vedeli ste že len 9,4 % odpadu je recyklovateľný?

Doteraz bolo vyrobených 13 miliónov ton a z toho 800 tisíc ton plastu za rok 2018. Z tohto množstva bolo 9 % zrecyklovaných, 12 % spálených a 79 % ešte stále pláva v oceáne.

Text a foto: Nela a Naty

Rozprávame sa s pani učiteľkou

Soňou Benčovou

S pani učiteľkou sme sa stretli popoludní v triede. Trošku sme ju vyrušili pri príprave projektu pre svojich štvrtákov. Na nás si však našla čas. A s milým úsmevom nám odpovedala na naše otázky.

Pani učiteľka, čím ste chceli byť keď ste boli malá?

Od malička som chcela byť učiteľkou. Možno ma ovplyvnilo aj to, že môj otec a stará mama boli učiteľmi. Chcela som pracovať s malými deťmi v materskej škole alebo učiť na 1. stupni ZŠ. Takže sa mi môj sen vlastne splnil.

Ste triedna učiteľka 4.A, učíte aj niekde inde? Ak áno aké predmety?

Áno, som triedna v 4. A a veľmi ma to teší. Mám v triede skvelé deti.

Okrem tejto triedy ešte učím angličtinu v 3. A. Jednu skupinu.

Učili ste len na tejto škole alebo aj na inej?

Toto je moja tretia škola. A určite najlepšia!! Ved' sa aj hovorí „do tretice všetko dobré“ ☺

Na fotografii je pani učiteľka Soňa Benčová s pani učiteľkou Katkou Kľemanovou, s ktorou robievajú projekty.

Ak by ste neboli učiteľkou, čím by ste chceli byť?

Neviem. Možno nejaká kombinácia medzi novinárkou a cestovateľkou.

Kde a ako najradšej trávite voľný čas? Aké máte záľuby?

Baví ma cestovanie, poznávanie nových miest, stretávanie sa so zaujímavými ľuďmi. Tiež rada čítam, počúvam hudbu najrôznejších žánrov.

Aký máte vzťah ku zvieratkám, máte nejakého domáceho miláčika?

Zvieratká mám veľmi rada. Doma máme malého psíka – maltezáčika. Je to už síce starší pán, ale stále nám prináša veľa radosti a zábavy.

Čítavate náš časopis Tilgneráčik?

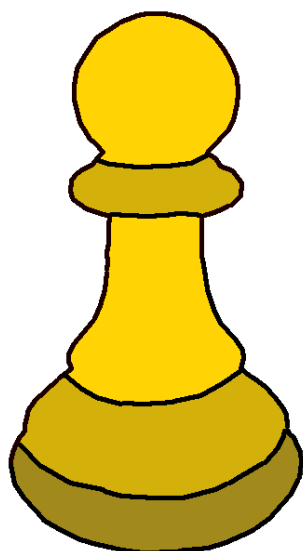
Áno, pravidelne. Som rada, že ho máme na škole.

*Ďakujem za rozhovor
Natália Škripeňová*

Rozprávame sa s štvrtákom

Jarkom Čertíkom

o šachoch

Vieme, že rád hrávaš šachy. Chodievaš vo štvrtok popoludní do školského klubu. Už sme Ťa videli aj na školskom turnaji. Kedy si sedel prvýkrát pri šachovnici?

Už nechodievam vo štvrtok na tréningy, trénujem doma s otcom. Štvrtok je jediný môj voľný deň. Prvýkrát som vraj sedel pri šachovnici keď som mal asi štyri a pol roka. To máme na fotografii.

Hrávaš len doma s rodinou? Alebo si už začal hrať aj piatu či štvrtú ligu?

Už hrám aj ligu. V piatky piatu a v sobotu štvrtú. Väčšinou hráme proti starším. Je to ťažké.

Čo Ti dáva šach? Prečo radšej nehráš futbal ako iní chlapci?

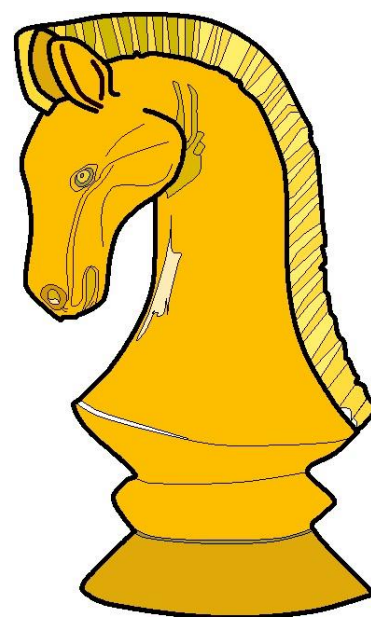
Futbal ma moc nebaví. Ani sa mi nedarí. Šach mi dáva možnosť premýšľať. Môžem zvážiť čo je dobré a ako postupovať alebo je niečo správnejšie a lepšie.

Ďakujem za rozhovor
Sára Múčková

Rozprávame sa s štvrtákom

Samkom Ravasom

o šachoch

Vieme, že rád hrávaš šachy. Chodievaš aj vo štvrtok popoludní do klubu na škole. Už sme Ťa videli aj na školskom turnaji. Kedy si sedel prvýkrát pri šachovnici?

Šach som začal hrať, keď som mal päť rokov. Základy mi vysvetľoval môj dedo, ktorý bol výborný šachista. Neskôr som využil príležitosť chodiť na šachy v klube, kde sa mi venuje pán Čertík starší.

Hráš šachy len doma s rodinou a v klube? Alebo si už začal hrať aj piatu či štvrtú ligu?

Občas si zahrám so svojim otcom, no nemá veľa času. Rád hrávam aj s bratom, ktorému to tiež dobre ide. Už hrávam aj piatu ligu.

Čo Ti dáva šach? Prečo nehráš radšej futbal ako iní chlapci?

Šach mám veľmi rád. Je to logická hra. Futbal nehrávam, veľmi mi to nejde. To neznamená, že nešportujem. Už tri roky trénujem karate. Tiež rád plávam.

*Ďakujem za rozhovor
Nikola Pekarčíková*

Poznáte ich

Možno práve v peknom počasí leta sa viac prejdete po centre nášho mesta. Nezabudnite si pozrieť nie len historické pamiatky, ale aj tie technické.

Baťa

prvý obchodný dom v Bratislave

Zdroj: <http://metropola.zenskyweb.sk/clanok/35095-architekti-zaspominaju-na-osobnost-vladimira-karfika>

Obchodný dom bol postavený v roku 1931 podľa návrhu Vladimíra Karfíka spoločnosťou Baťa a. s. Budova je pamiatkovo chránená, patrí medzi objekty zlínskej funkcionalistickej architektúry na Slovensku.

Text a foto: redakcia

Mandrelák

prvý mrakodrap v Európe

Technická historická pamiatka

je historické dielo vytvorené pre úžitok obyvateľstva a pracovné aktivity obyvateľstva ľudstva.

Bratislavský podnikateľ a mäsiar Rudolf Manderla dal v rokoch 1935-36 postaviť prvú výškovú obývatelnú budovu v Bratislave. Dosahuje výšku 45 metrov. V spodnej časti bolo mäsiarstvo, na prvom poschodí kancelárie a kaviareň. V horných podlažiach boli dvoj a trojizbové byty.

Text a foto: redakcia

Zdroj: <http://ba.foxy.sk/displayimage.php?pid=1639>

Súťaž

Tí, čo ste súťažili v jarnom čísle, viete, že na obrázku bol nakreslená Karol May, ktorý napísal známu indiánku Winetou.

Dnes sa v tajničke dozviete meno slovenskej spisovateľky.

Žena na obrázku bola slovenská poetka, prozaička, novinárka a dramatička, známa predovšetkým ako autorka kníh pre deti a mládež. Písala knihy pre deti od 5 do 16 rokov.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.

1. prísady do polievok, 2. dvanásť mesiacov, 3. pomôcka na šitie, 4. obyvatelia vedľajšieho bytu, 5. učiteľ, čo učí hrať futbal, 6. človek, čo nevie čítať a písať, 7. bicí hudobný nástroj, 8. ovocie, čo rastie na kríčku, 9. papierový časopis, čo vychádza každý deň, 10. obec, 11. zvierá žijúce na strome, 12. parfém, 13. opak slova **nie**

Súťažný kupón

Meno autorky detských rozhlasových hier je _____.

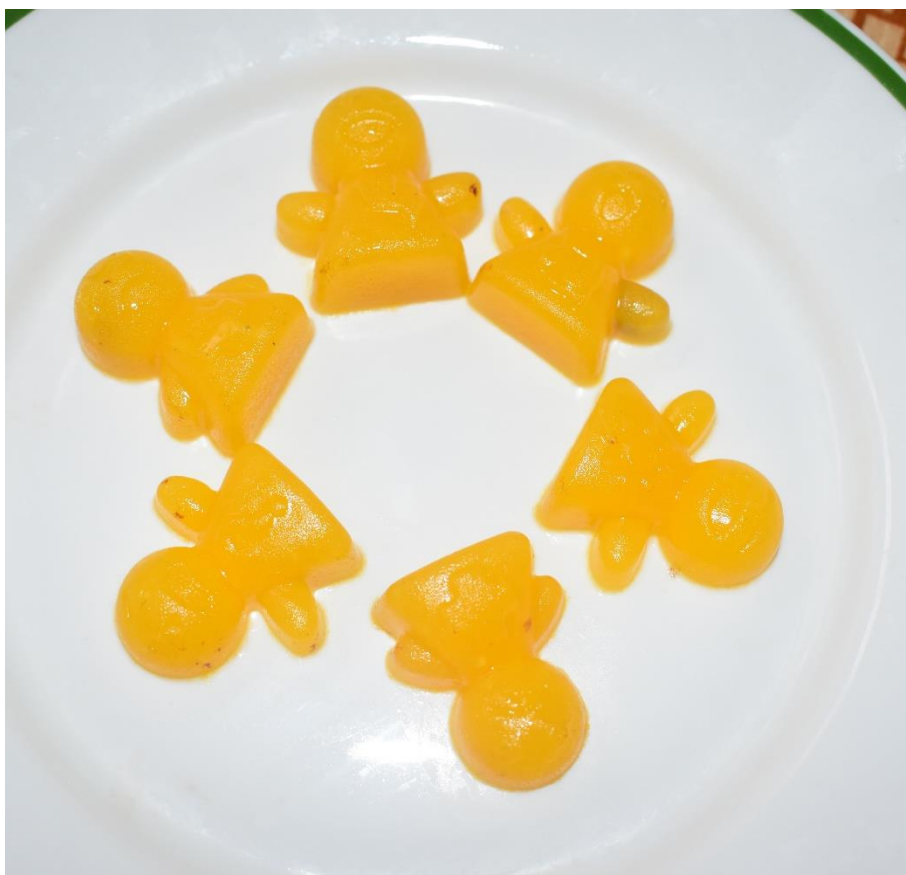
Tvoje meno a priezvisko je _____ a si z triedy _____.

Súťažný kupón po vyplnení odstrihni, stlač do guličky a vhod' do urny na vrátnici školy. Budeme ti držať palce, aby si získal odmenu, ktorú pripravujeme v redakčnej rade.

Tvorivá dielnička

Dnes budeme vyrábať pomarančové želé cukríky. Budeme potrebovať asi 400 ml pomarančovej šťavy. Lepšie, keď použijete čerstvo odšťavenú. 50 ml citrónovej šťavy a 5 g Agar.

Pomarančovú šťavu premiešame s lístkami mäty a agarom. Asi 1 – 2 minúty prevaríme a vlietame do formičiek. Necháme stuhnúť.

Pri práci si dávajte pozor a radšej privolajte na pomoc dospelého. S plynom či elektrinou nech narába radšej dospelý.

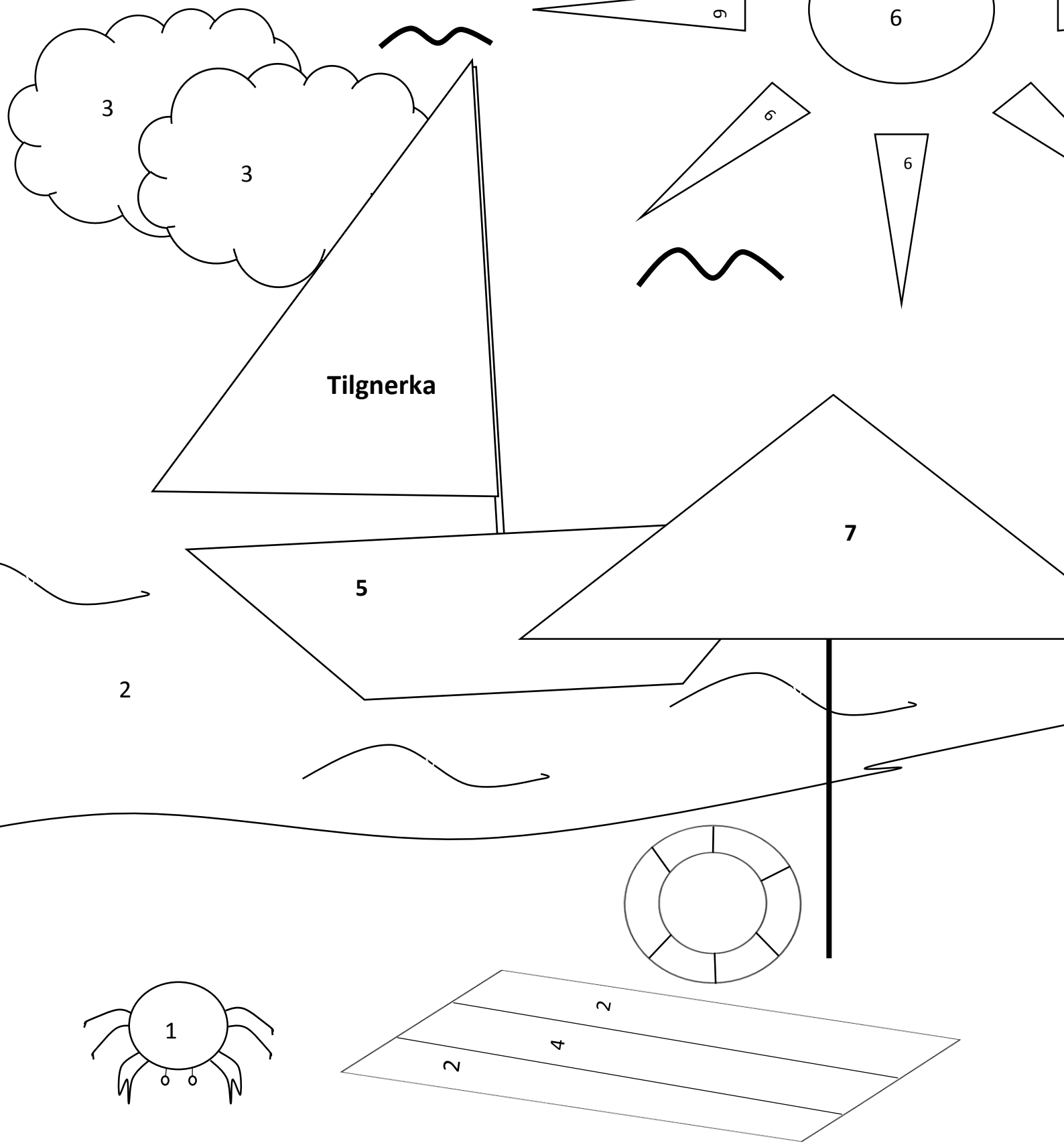
Text a foto: redakcia

Čo je Agar?

Je čisto prírodná želirujúca látka rastlinného pôvodu. Vyrába sa z morských rias. Neobsahuje kalórie. Môžu ho používať aj menšie deti a tehotné ženy.

Pozor! Niekedy sa používal vo zvýšenej miere ako prehľadadlo.

1 – rot 3 – hellblau 5 - grün 7 – beigefarbene 2 - blau 4 - weiß 6 - gelb

Nakreslila: Saška Hamašová na krúžku Kreslenie na počítači pre štvrtákov